

vezi

GLASILO BELOKRANJSKE
TRIKOTAŽNE INDUSTRIJE

Začenjajo revije

Kmalu bomo začeli z internimi modnimi revijami, na katerih bomo prikazali našim poslovnim partnerjem modele iz kolekcije za pomlad in poletje 1975. Vsako leto se srečujemo z istimi težavami: dekleta, ki naj bi bile manekenke, se trmasto branijo in izgovarjajo. K takemu obnašanju pa pripomorejo tudi zlobni jeziki, ki nočejo ali pa ne morejo razumeti, da je prikazovanje modelov resno, zahtevno in odgovorno delo. Dekleta potemtakem vržejo puško v koruzo zaradi zlobnih posameznikov.

Delo in odgovornost

Kdo so tisti, ki se upirajo nadurnemu delu?

Delavec v neposredni proizvodnji je izpostavljen hitremu tempu dela, zato se večkrat zgodi, da gredo mimo njega stvari, na katere bi moral biti pozoren. Včasih smo drobne pomanjkljivosti in napake pripisovali manj izraziti naklonjenosti delavcev podjetju, kjer je veliko takih, ki živijo z eno nogo na zemlji, z drugo pa v tovarni. Delovna organizacija je delavcu pomenila le socialno varnost in ne dosti več, samoupravljanje pa je prineslo spremembe v človekovem odnosu do dela v proizvodnji.

Naš človek se je začel zavedati — sicer počasi, toda vendarle, da mu dohodek v podjetju zagotavlja varnejšo in boljše prihodnost. Potrebno pa je doseči še to, da se bo vsak zaposleni zavedal, da je tudi dohodek podjetja odvisen od njegovega prizadevanja in odnosa do dela slehernega posameznika.

Nekateri bodo gotovo ugovarjali, češ: večkrat zmanjka surovin — kako naj delamo? V naši stroki je to resda problem. Zgodi pa se tudi, da podjetje zaradi sklenjenih pogodb uvede nadurno delo, ki se mu nekateri upirajo, čeprav vedo, da bi z nadurnim delom ustvarili večji

dohodek sebi in tovarni. Razburjajo pa se navadno delavci, ki se v prostem času ukvarjajo še z drugimi stvarmi: s kmetovanjem, z delom v zasebnih delavnicah ali v zasebni obrti. Ni jih veliko, vendar s svojim vedenjem vplivajo na razpoloženje ostalih. Po mojem ne bi smeli dovoliti, da bi kdorkoli zapostavljal družbene interese zaradi osebnih koristi.

Čutiti je, da imamo v podjetju ljudi, ki kljub lepemu zaslužku v tovarni zaslužijo še drugje in jim dodatni zaslužek pomeni takorekoč vse. Takim bi morali

glasno povedati, da v naši samoupravni družbi ni prostora zanje. Upoštevati bi morali pravilo: plačilo je rezultat dela, prizadevanja in odgovornosti. Posebno zdaj, ko so delovnemu človeku na široko odprta vrata v svet resnice, bomo morali kdaj tega ali onega potrepljati po rami in mu povedati, kje in kako dela napake. Kdor pa to naredi, mora biti sam dober in zgleden delavec, da bo prišel opomin iz pravih ust in na primeren način.

MILAN TRAVNIKAR

V Dobovi predlagani

Člani izvršnega odbora sindikalne organizacije TOZD Dobova, pa tudi člani mladinske organizacije, so zadalženi evidentirati kandidate, za katere menijo, da so sposobni in zaslužni za sprejem v Zvezo komunistov. Predstavniki ZK se bodo s kandidati podrobneje pomenili o delu in organiziranosti ZK. Za sprejem v Zvezo komunistov so bili predlagani: Jože Blažinč, Mira Kerin, Marija Stergar, Anica Šepc, Božidar Staroveški, Karlo Kuševič, Marija Zajc, Vinko Blažinč, Elza Gerjavič, Vera Požar, Avgust Rajter, Anica Škaler in Marija Glas.

Vinko Blažinč je eden najbolj vestnih in najbolj prizadevnih delavcev v TOZD konfekcije Dobova. Predlagan je bil tudi za sprejem v Zvezo komunistov. (Foto: P. Riznič)

Imam pa hišo...

S seje delavskega sveta: „Nimam nič proti, če imajo študirani ljudje višje plače. Hodili so v šole. Jaz nisem, zato imam pa hišo. Če bi trgala krilo po šolskih klopih, je ne bi imela.“

Nič se ne kreše...

Nekaj napak našega VEZILA: prepozne informacije, premalo napovedi in preveč poročanja - Kje so pa delavci?

To ni analiza, le nekaj misli. Vezilo je naše glasilo, toda če ga človek le bežno prelista, opazi, da dopisuje vanj ozek krog ljudi. Od delavcev iz neposredne proizvodnje, naj mi nihče ne zameri, se oglašajo le tisti, ki jim kdo umre – z zahvalo za podarjene vence itd., pa morda še kdo, ki gre v pokoj in se mu zdi lepo, če so se ga sodelavci spomnili z darilom, „ki mu bo drag spomin“. To je – v grobem – tudi vse.

Ni moj namen ugotavljati, kje so vzroki „za pismeni molk“ ljudi v neposredni proizvodnji. Z zadevo bi se morali širše ukvarjati. Tovrstno praznino skušamo zapolniti z ZAPISI

O NEPOSREDNIH PROIZVAJALCIH (v glavnem z intervjuji), ki jih opravi novinar Dolenjskega lista ali še kdo drug iz uredniškega odbora. S tem si operemo vest, s tem je problematika delavcev izčrpana. Toda: ali je res tako?!

Drugo, kar me pri našem poročevalcu moti, je premajhno izmenjavanje stališč in mnenj. Še tako provokativen članek ne vzbudi nikakršne reakcije. Napisano besedo preberemo, sprejmemo „na znanje“ in če soglašamo z napisanim ali ne – molčimo. Že dolgo je tega, da je kakšen članek vzbudil reakcijo, že dolgo je tega, da se je v našem listu polemiziralo. Misli

se ne krešejo. In morda je tudi v tem delček krivde, da se ljudem zdi nesmiselno kakršno koli pisanje. Pišemo za druge in če se tisti „drugi“ ne zmenijo za naše pisanje, če jih ne prizadene, naše pisanje ni doseglo namena. In stvari, ki ne zadevajo ciljev, so polovične.

Še tale – morda malce smešna ugotovitev. Naši članki so „pogrebniški“, saj skorajda vsi pišejo o PRETEKLIH dogodkih. Ugotavljamo torej le tisto, kar se je že zgodilo, na kar se več ne da vplivati. Kje so načrti, optimistične (ali pesimistične) napovedi za prihodnost, kje so tiste besede, ki vnesejo v sivi vsakdanjik le delček svetlega, kje je pot? Brez bližnjih ali daljnjih ciljev postanemo brezskrbni, živimo iz dneva v dan, v nas ni elana, ni stremljenja, da bi dosegli tisto, kar smo predvideli. Je naša prihodnost res tako črna, da o njej molčimo?

Vezilo je mesečnik, zato so informacije, ki v pismeni obliki prihajajo do nas, več ali manj zastarele. O nekaterih se po tovarni govori že štirinajst dni poprej! Uradne informacije tako zaostajajo za neuradnimi, nepreverjenimi, za tistimi, ki jih ljudje raznašajo po delovnih mestih. Velikokrat tudi zlonamerno. Po vsaki – tudi zmaličeni – informaciji si ustvarimo svoje mnenje, ki ga je ob ponovni pismeni informaciji težko spremeniti.

Se vam zdi kaj čudno, da je delavski svet sprejel sklep o izplačilu osebnih dohodkov na hranilne knjižice in da bomo o tem pisali šele takrat, ko se bo to že zgodilo, ko se bodo ljudje že skregali med seboj, ko bo izgovorjenih že tisoč in tisoč nepotrebnih besed, ko se jih bo sto in sto razburjalo brez potrebe, in sicer zaradi nerazumevanja? Vse to bi lahko odpadlo, ako bi kdo pravočasno o tem pisal v našem glasilu, razložil zadevo in tako dalje.

Meni, ki prosjačim po tovarni za prispevke, se zdi to čisto normalno.

Toni Gašperič

BETI na velesejmu

Od 12. do 22. septembra je odprt Zagrebški velesejem, na katerem BETI spet razstavlja. V izložbenem prostoru smo predstavili kombineže, baby dolle, spalne srajce, pižame, volno NEVEDA in diolen loft. Naš razstaveni prostor je vzbudil veliko zanimanje obiskovalcev.

Srečanje borcev

1. septembra je bilo v Metliki tradicionalno srečanje borcev XV. SNOUB Belokranjske. Na predvečer snidenja je zagorel kres nad vinsko kletjo, v nedeljo zjutraj pa so teritorialne enote izvedle praktično vajo, nakar je bilo ob 9.30 na Trgu svobode slavlje. Poleg borcev XV. brigade so postrojili svojo četo pred spomenikom tudi gasilci in mladinci. Slavnostni govornik je bil Vinko Kepić.

Črnomelj: Metlika 74

Igra je bila lepa. Z njo so se Metličani – veterani uvrstili na drugo mesto. Za Metliko je nastopil tudi Popovič, ki ne igra več pri Beti. Bil je najboljši igralec tekme.

Metlika 74: Guštin 10, Prevalšek 14, Cej 2, Predovič M. 4, Predovič I. 14, Milek 1, Popovič 25. Za Črnomelj sta bila najboljša Banovec 18 in Kamnikar 14.

Stevica Medek

Zahvala

Ob boleči izgubi brata Mira Jemca se zahvaljujem sindikalni organizaciji podjetja ter sodelavcem iz šivalnice za izraženo sožalje in za podarjene vence.

Fanika Šegina

Preden sprejmejo nove delavce na delovno mesto, preizkusijo njihovo spretnost in iznajdljivost. (Foto: Riznić)

Drobci naše uspešnosti

Kakšni poslovni uspehi so bili v prvem polletju ustvarjeni v TOZD?

Po ustavnih spremembah in javni razpravi se je naše podjetje reorganiziralo v temeljne organizacije združenega dela in od 1. januarja letos dalje smo začeli ugotavljati poslovne uspehe po TOZD. Rezultate poslovanja izračunavamo za vse po enakih merilih, kakršne smo določili s samoupravnim sporazumom. Na kratko bomo prikazali rezultate posameznih TOZD v letošnjem prvem polletju in jih primerjali z zastavljenim planom. Številke prikazujejo v 000 dinarjih.

TOZD KODRANKA: celotni dohodek je znašal v prvem polletju 36.592 dinarjev, kar je 44 odstotkov plana. Materialni stroški so znašali 40 odst. ali 4 odst. manj kot celotni dohodek, amortizacija pa je za 7 odst. višja od celotnega dohodka. Tako je dohodek (rezultat uresničevanja celotnega dohodka, materialnih stroškov in amortizacije) dosežen z 68 odstotki, kar pomeni 24 odst. nad planskimi predvidevanji. Pogodbene obveznosti so znašale 149 odst. plana, tako velike pa so predvsem zaradi mnogih posojil, ki jih ima ta TOZD, medtem ko so znašale zakonske obveznosti 112 odst. plana. Za osebne dohodke je šlo 3.230 din ali 52 odst. sredstev v ta namen, poprečen osebni dohodek pa je bil 1.840 din – 89 odst. planiranega. Dobiček znaša 2.300 dinarjev ali 63 odst. zastavljenega plana.

TOZD PLETILNICA: poslovni uspeh se le malo razlikuje od tistega, ki so ga ustvarili v TOZD kodranka. Celotni dohodek je dosežen s 66 odst. plana in znaša 41.313 din, materialni stroški 75 odst., amortizacija 37 odst.; dohodek je znašal 5.450 din ali 44 odst. plana in je za 22 odst. pod celotnim dohodkom. Vzrok je v visokih ma-

terialnih stroških. Zakonske in pogodbene obveznosti so bile v skladu s planom, osebni dohodki so dosegli 44 odst. plana, dobiček pa je bil ustvarjen v znesku 1.602 din ali 45 odst. plana.

TOZD BARVARNA: v prvem polletju se je poslovanje gibalo v mejah planskih predvidevanj; tako znaša celotni dohodek 42.090 din ali 59 odst. plana, materialni stroški so znašali 62 odst. plana, amortizacija pa 41 odst. Ustvarjeni dohodek 4.032 din predstavlja 45 odst. plana in je za 14 odst. pod celotnim dohodkom. Pogodbene in zakonske obveznosti, osebni dohodek in dobiček so v skladu s planom.

TOZD KONFEKCIJA: poslovanje je bilo prav tako brez večjih odstopanj od plana. V TOZD konfekcija Metlika je znašal celotni dohodek 38.511 din ali 57 odst. plana, materialni stroški so znašali 25.878 din ali 68 odst. plana, amortizacija 32 odst. Dohodek, ki je rezultat teh elementov, pa

je znašal 11.957 din ali 44 odst. plana in je za 13 odst. pod celotnim dohodkom. Zakonske in pogodbene obveznosti so v skladu s planom, osebni dohodki so znašali 68 odst., dobiček pa je ustvarjen v višini 45 odst. plana in znaša 2.930 din.

Rezultati poslovanja v zunanjih TOZD konfekcija so najbližje planskim predvidevanjem in znašajo za vse tri TOZD: celotni dohodek Črnomelj 52 odst., Mirna peč 50 odst., Dobova 52 odst. Dobiček, ustvarjen v Črnomlju, znaša 1.302 din ali 49 odst. plana; v Mirni peči 1.000 din ali 48 odst. plana; v Dobovi 1.048 din ali 49 odst. plana.

Številke kažejo, da smo prvo polletje razmeroma dobro prebrodili. Poslovni uspeh je letos veliko boljše od lanskoletnega.

K temu sta pripomogla predvsem večja realizacija in zmanjšanje proizvodnih stroškov, to

pa je vplivalo na večjo ekonomičnost in boljši dobiček.

JURE OFAK

beti

Vodja TOZD konfekcije Mirna peč Tone Bevc je na sejah delavskega sveta vnet in dosleden razpravljač. Še posebej se je razvnel, ko so razpravljali o prispevku BETI za asfaltiranje ceste v Mirni peči. BETI bo zaenkrat prispevala 100.000 din. (Foto: Pavle Riznič)

S skupnimi močmi bo šlo

Barvarna je avgusta obdelala že 66 ton pletiva, kar je le malo pod planom

Po sklepu delavskega sveta podjetja mora barvarna obdelati 70 ton pletiva na mesec. Tako smo napeli vse sile in avgusta obdelali 66 ton, se pravi le 4 tone manj kot zahteva plan. Če upoštevamo še, da smo izgubili zaradi bolezenskih izostankov 4780 delovnih ur, smo lahko z uspehom več kot zadovoljni.

Od 16.720 delovnih ur so stroji brneli samo 11.940 ur, plačali pa smo 395 nadur, od celokupnega števila ur jih je bilo izkoriščenih 72 odstotkov.

Ugotavljamo, da bomo lahko dosegli produkcijo 70 ton na mesec le, če bomo izpolnili dva pogoja: vsi zaposleni v TOZD barvarna si bodo morali z vsemi močmi resno prizadevati, v življenje pa bomo morali spraviti tudi predvidene investicije.

Montaža novega raztezne sušilnika ne napreduje kot bi morala, ker manjkajo nekateri deli. Komaj čakamo, da bo to

delo končano. Stari stroj bomo dali v popravilo, ker kvari normalno delo s številnimi okvarami in zastoji. Mokro pletivo se gomili na kup, zato mora delati suha apretura tudi ob nedeljah.

V mokri apreturi je nujno nabaviti kadi, saj se bo le tako lahko povečala količina obdelanega pletiva. Znano je, da obdelujemo zadnje čase težja pletiva, ki zahtevajo daljši tehnološki proces, zato gre skozi barvarno manj pletiva, v konfekciji pa dobe manj kosov. Kot začaran krog!

Z novo organizacijo je bilo v barvarni izvršenih več sprememb, predvsem kadrovskih. Prej so imeli v suhi in mokri apreturi ter na HT aparatih svoje tehnike, ki so opravljali naloge neodvisno drug od drugega. Zdaj imamo samo tri tehnike, ki so izmenovodje za vso barvarno ter spremljajo in organizi-

rajo proizvodnjo tako, da teče material nemoteno skozi obrat. Tako smo proces proizvodnje pospešili. Pri mokri apreturi delajo trije delavci, a samo eden od teh je tehnik. Njihova glavna naloga je spremljati tehnološki proces in pripravljati barve. Menimo, da bo poslej naše delo kvalitetnejše in da tudi večji uspehi ne bodo izostali.

Težava je le v tem, da zaposleni na teh delovnih mestih še niso povsem obvladali svojega dela, ker so bili prej vezani le na ožji del proizvodnje in zato, razumljivo, niso poznali kompleksnega proizvodnega procesa.

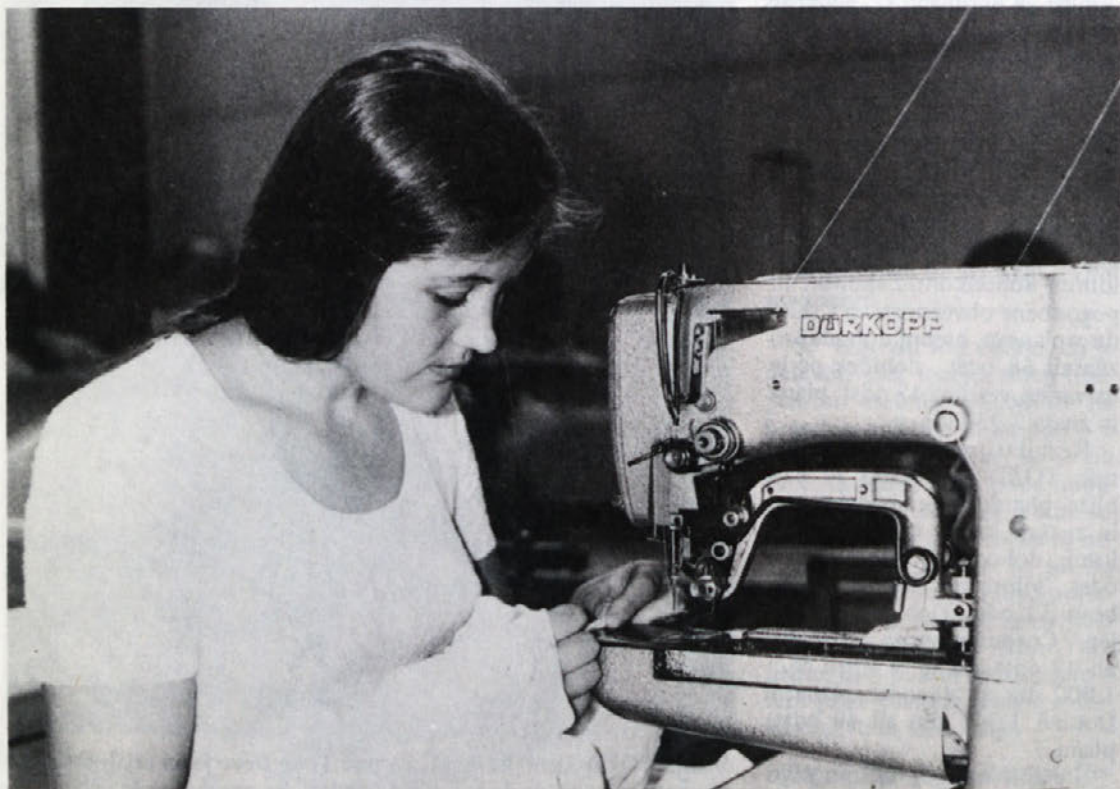
S prizadevnostjo posameznikov, z medsebojno pomočjo in z dobrimi prijateljskimi odnosi pa bomo skušali težave premagati v najkrajšem času. Kot predvideva nova organizacija, bo potrebno zaposliti še nekaj novih moči. V zadnjem mesecu

smo dobili že 7 novih sodelavcev, potrebovali pa bodo precej časa, da se bodo dodobra naučili dela, spoznali posebnosti pletiv, barv, kemikalij. Šele potem bodo lahko opravljali svoje delo tako, kot želimo in zahtevamo.

Opozoril pa bi rad še na to: če hočemo, da bo delo v barvarni nemoteno potekalo, morajo tudi delovni nalogi prihajati pravočasno. Posebno zato, da lahko organiziramo delo pri posameznih kadeh, pa tudi uspeh dela smo začeli spremljati po posameznih izmenah. Do zdaj smo imeli skupno normo, se pravi, da je bil stimulativni dodatek skupen za ves mesec, ne glede na posamezne izmene. Tako so lahko v neki izmeni ali pa posamezniki v njej lenarili na račun drugih. Novi način organiziranja pa vodi do večje odgovornosti vsakega človeka, pa tudi k večji prizadevnosti skupin. Prav tako izloča iz sredine morebitne lenuhe in „zbiralce krivin“.

Težave in pomanjkljivosti, ki se še pojavljajo, bomo gotovo lahko rešili in tako dosegli zastavljeni plan ter povečali proizvodnjo.

IVAN BIŠČAN

V tovarni je veliko mladih, toda— ali je resnično čutiti njihovo prisotnost in množičnost? Mar niso včasih premalo aktivni? (Foto: P. Riznić)

Zahvala

Ob odhodu v pokoj se zahvaljujem prav vsem sodelavcem iz konfekcije za izkazano pozornost in lepa darila, ki mi bodo drag spomin. Celotnemu kolektivu tovarne Beti pa želim še veliko delovnih uspehov.

Angela Petric

V konfekciji BETI Mirna peč so zadovoljni z menzo, kjer postrežejo zaposlenim s toplimi obroki malic. Moramo priznati, da so njihovi obroki zajetnejši od metliških. (Foto: P. Riznič)

To so odločitve

28. avgusta je delavski svet na 6. redni seji sklenil:

– 1. oktobra 1974 bo Drago Žvab prevzel delovno mesto direktorja kadrovskega in splošnega sektorja.

– 1. oktobra bo za dobo 6 mesecev postal v.d. direktorja finančno računovodskega sektorja Anton Tomc.

– Delavski sveti TOZD in DSS naj na prvih sejah obravnavajo poročilo o uspehih poslovanja za prvo tromesečje letošnjega leta in hkrati ukrepajo, da bo poslovanje še boljše.

– Komisija za analitično oceno delovnih mest in nagrajevanje je zadolžena, da do prihodnje seje DS oziroma septembra pripravi dokončno besedilo sporazuma o delitvi dohodka in osebne-

ga dohodka za TOZD in podjetje. Komisija je tudi pooblaščenca, da po potrebi pritegne k sodelovanju vodje TOZD, predsednike samoupravnih organov in strokovne službe.

– Sprejet je sporazum o delitvi dohodka in osebne dohodka podjetja BETI s potrjenimi korekturami.

– Potrjen je elaborat o razdelitvi sredstev in virov sredstev na TOZD, kot so ga že sprejele samoupravne delovne skupine vseh TOZD in DSSS.

– Od 1. septembra dalje se osebni dohodki zaposlenih v TOZD in DSSS podjetja BETI v Metliki, Črnomlju in Ljubljani izplačujejo v celoti na hranilne knjižice.

Kronika

V TOZD Konfekcija so se na novo zaposlili: Danica Bahorič, Marija Črnugelj, Katica Starešinič, Dragica Vraničar, Marija Veselič, Zdenka Šimunič, Vilma Brusar, Marica Babič in Anton Milek. Odšli so: Nevenka Vlašič, Cvetka Majerle, Marija Pezdirc, Jožica Težak, Marija Škrtič, Nada Cindrič, Ana Guštin in Ana Šneler.

V TOZD Pletilnica imajo naslednje nove sodelavce: Janka Badovinca, Mija Maršiča, Gorazda Prhneta in Steva Medeka. Odpovedi ni bilo.

V TOZD Barvarna sta se zaposlila Zlatko Samosvojska in Josip Brinc.

V TOZD Kodranka ni kadrovskih sprememb, razen ene: odšla je Mira Kovačič.

V DSS so novi: Alojz Avguštin, Anton Jaklič, Nada Mačevčević, Djurdja Frkič, Nikola Radman, Ivan Vrbanc, Matija Žabčič. Odšli so: Milan Dragišič, Franc Oletič in Marija Oletič.

Vsakemu

Tudi letos bo vsak zaposleni v BETI dobil koledar. Odločili smo se, da ne bomo tiskali lastnih koledarjev kot prejšnja leta, ker nas to preveč stane, ampak bomo kupili koledar z umetniškimi reprodukcijami. Lanskoletni koledar je veljal 43 din, letošnji pa ne bo dražji kot 25 dinarjev.

Slavka Brinjevec dela v Mirni peči že deset let. Za pogovor je nisem izbral, ker bi izstopala na kakršenkoli način, ampak sem jo videl klepetati z mladimi dekleti.

„Dobro se razumemo, – je rekla. – Mladi radi poslušajo nasvete in me upoštevajo.“

– Lani ste izostali z dela 952 ur ali 119 delovnih dni. Od tega je BETI plačala 95 dni, ostalo pa socialno zavarovanje. Se vam ne zdi to veliko?

„Bolujem že štirinajst let. Imam bolečine v hrbtenici, pa tudi živce imam slabe.“

– Mislite da je kdo dolžan delati namesto drugega?

Kar tako...

„Nihče ni dolžan podpisati lenuhov. Najprej je treba takega opozoriti, če pa se napake le predolgo ponavljajo, je najbolje, če se delomrznež poslovijo iz kolektiva.“

– Od 264 delovnih dni ste vi prišli za stroj 155 krat...

„Povedala sem, da sem bolna.“

– Kako je z disciplino v vaši temeljni organizaciji?

„Zadnje čase je v redu. Ni opaziti večjih kršitev delovnega razmerja.“

– Radi živite v Mirni peči?

„Dobro je, le trgovina z zelenjavo manjka, pa mesnica. Samo enkrat na teden nam pripeljejo meso. To je premalo.“

– Bi se dekleta, vaše sodelavke, odločile za tečaj, kjer bi si pridobile interno kvalifikacijo?

„Ne verjamem. Če bi jih prisilili, bi že šle, sicer pa jih šole ne veselijo.“

– Kaj vam pomeni ta stroj?

„Zasluzek. Ti stroji so naši in dajejo nam kruh.“

T. G.

Ugoden nakup vozila

Vse, ki bi radi kupili avtomobile ZASTAVA, obveščamo, da nudi Novotehna zelo ugodne kreditne pogoje. Družinsko posojilo lahko dobite do višine 45.000 dinarjev, seveda morate dati 20 % pologa. Kreditne formularje boste dobili pri vrtarju; ko jih boste potrdili v podjetju, se zglasite v metliški Novotehni (pri vinski kleti, telefon 77-197). Ko boste imeli s seboj še denar (

razliko med posojilom in polno ceno), boste lahko vozilo takoj odpeljali. TAKOJ lahko dobite Zastavo 101, Zastavo 1300, Zastavo 125 PZ, Lado in Lado special. Dobavni rok za Zastavo 750 in Fiat 132 GLS pa je približno en mesec dni.

Novotehna ima na zalogi še nekaj vozil Zastava 125 PZ, in sicer po stari ceni – 53.075.80 dinarjev.

Dvainspet v Novem mestu so graditvi do leta 1975

V Novem mestu so pripravili družbeno-gradbeni projekt, ki bo v obdobju 1975-1980 omogočil gradnjo približno 450 novih stanovanj. Med podpisniki dogovora so: občina, stanovanjski sklad, občinski sindikat, DBH, Pionir, Novograd, Dominvest, Elektro, Komunalni sklad, komunalno podjetje, podjetje za prti promet, S podpt. in podjetje za vzdrževanje, Družbeni dogovor, ki je mogoč, če pa bo to gradnja, razstav, vas, izdelava, tr...

Ženske berejo

Marica Lozar kar ne pusti do besede. Ves čas bi govorila o knjigah, pa spet o knjigah. Razumem jo: je zastopnica Prešernove družbe in knjige ima zares rada.

„Kupljene knjige tudi preberem. Nimam jih doma za okras, kot marsikje, kjer knjige samo stoje v omari.“

— Kakšne so prednosti knjig Prešernove družbe?

„So primerne za preprostejši ljudi. Tako poceni knjig ni nikjer drugod. Lanskoletna zbirka, v kateri so bile knjige: Visoška kronika, Snežne verige, Ikarus leti v veselje, Kako sem se jaz likal, Stanovanje in Kolar, je veljala, vezana v pol-

platno 80 dinarjev. Brošura no izdajo si lahko dobil samo za 50 din.“

Potem se je jezila na tiste, ki pridejo v menzo prodajati knjige. Konkurenca.

„Lani sem imela 120 naročnikov, letos jih je malo manj. Samo 96. Pozna se, da je nekaj delavk odšlo v Črnomelj, na Vinico in v Mirno peč.“

— Kdo so v glavnem naročniki?

„Ženske srednjih let. Poročene žene. Posebno jih je navdušila knjiga o stanovanju. Vsakdo bi rad imel lepo urejen dom. To knjigo sem tudi posebej naročala.“

— Kaj pa mladi, kupujejo knjige?

„V poklicni šoli ni bilo posebnega odziva, čeprav je pričakovati, da bodo mladi brali. Najbrž nimajo denarja. Ljudje se najlaže odpovedo nakupu knjige.“

Predme je postavila zbirke Prešernove družbe in nikakor se nisva mogla sporazumeti, za katero leto so posamezne knjige. Enotna pa sva

si bila v tem, da za malo denarja Prešernova družba veliko nudi.

Na koncu je Marica povedala še to: „Še je čas, da se zainteresirani naročijo na zbirko za leto 1975. Posebej bi to priporočala učenkam, ki so končale šolanje in so se pred kratkim zaposlile.“

T. G.

Knjižna zbirka Prešernove družbe

— Prešernov koledar 1975. Izšel bo za 30-letnico osvoboditve in bo seveda posvečen tej obletnici. Bodo pa v njem še drugačni prispevki, tako da bo zanimiv za vsakogar.

Janez Švajncar: KO ZORI ČLOVEK. To je zgodba mladega človeka, ki iz nedorastlosti skoči v zakon, v katerem si išče trdnih tal ob ženski, ki ga v marsičem prekaša. Roman je podoba mnogih današnjih mladih ljudi, ki v svoji rasti pre-

lahkotno jemljejo življenje, lahko miselno se zapletajo na vse strani, dokler se življenje na postavi prednje v vsej svoji trdoti.

Tone Svetina: UGASLO OGNJIŠČE. Zgodba pripoveduje o zadnjem samotarju — gozdowniku, ki od prve svetovne vojne živi nekako odtujeno življenje od sveta. Toda nova vojna vihra, ki zajema našo domovino in seveda njegove hribe,

ga znova pritegne v dogajanje. Leta 1941 se poveže s partizani in kmalu zatem tudi pade.

Nadežda Konstantinova Krupskaja: SPOMINI NA LENINO. Knjiga se bere kot roman, kar je umljivo, saj je Lenina njegova žena prav gotovo od vseh najbolj poznala in nam ga prikazuje predvsem s tiste strani, s katere ga doslej še nismo tako dobro poznali.

MLADA BREDA. To bo izbor naših najlepših pesmi, ki

so nam jih nekoč nabirali zbiralci narodnega blaga. Izbor bo prerez skozi to dragoceno izročilo preteklosti.

Dr. Frančišek Smerdu: RASTLINE IN NAŠE ZDRAVJE. Knjige bodo mnogi veseli, saj govori o zdravih rastlinah.

Vseh šest knjig bodo člani prejeli v novembru 1974 za 55 dinarjev, v platno vezane pa bodo veljale 85 dinarjev.

Za samoupravljalavce

V petek, 6. septembra, je bila prva seja komisije podpisnic samoupravnega sporazuma o štipendiranju učencev in učenk. Delegati so razpravljali o novem načinu štipendiranja, izvolili predsednika skupne komisije ter predsednika in štiri člane izvršnega odbora.

V četrtek, 5. septembra, so se zbrali na skupnem sestanku predsedniki družbeno-političnih organizacij, predsedstvo skupščine občine ter člani izvršnega odbora občinske konfe-

rence SZDL. Pogovarjali so se o združevanju krajevnih skupnosti.

Interesne skupnosti se že dalj časa borijo s pomanjkanjem ustreznega kadra, zato tudi delo v preteklosti ni bilo opravljeno tako, kot je bilo pričakovati. Kaže, da bodo zadevo v kratkem rešili z nastavitvijo več profesionalcev.

Ivan Razboršek, dolgoletni zbiralec ornamentov jugoslovanskih narodov, je poslal občinski skupščini zanimiv pred-

log, da bi preuredili grajsko poslopje v Gradcu v stalni muzej jugoslovanske ornametike. O Razborškovem predlogu bo te dni razpravljala izvršni odbor temeljne kulturne skupnosti.

Amaterska kulturno prosvetna dejavnost je v občini popolnoma zamrla. Kaže, da si zavoljo tega nihče ne beli glave, sicer bi prišla problematika na dnevni red tistih organizacij in skupnosti, ki jim amatersko mrtvilo ne bi smelo biti v ponos.

Toni Gašperič

Mirna peč raste in se razvija, komunalna ureditev pa zaostaja za potrebami. Mirnopečani in zaposleni v obratu BETI si močno želijo asfalt skozi naselje. Vse kaže, da bo želja kmalu uresničena.

Septembra so se spet odprla šolska vrata, vendar prvi brezskrbni dnevi kmalu minejo. Pouk je zahteven, otroci morajo marsikje delati še doma, tako ni čudno, da nekateri omagajo še pred koncem učne obveznosti. Kdor je enkrat v službi in nima zahtevanih šol, pa hitro spozna, da ga bo vselej teplo dejstvo: „nimaš niti osemletke“! Izplača se potruditi, dokler je čas.

Le zakaj črnogleda?

Tončka Milavec je šivilja v konfekciji. Že dvanajsto leto seda za stroj. Dan za dnem. Je zelo pridna delavka, kar se ji pozna tudi pri zaslužku. Na prvi pogled je tiha, skromna ženska, ko pa se ji razveže jezik, je zelo prijetna sogovornica.

„Rojena sem bila leta 1934 v Kloštru blizu Gradca. Doma nas je bilo 12 otrok. Štirje so zgodaj umrli, drugi smo se raztepli po svetu. Povsod nas je dovolj. Tudi v Nemčiji. Živelimo od zemlje. Starši so morali trdo delati, da so preživeli toliko lačnih ust. Komaj smo se rešili plenice, smo morali tudi mi pomagati. Tri in pol hektara obdelovalne zemlje smo imeli, pa veliko gozda.“

Tončki Milavec se pozna, da je vajena dela, trdega in nepopustljivega garanja. Vsak mesec prinese domov dva tisoč, kdaj pa kdaj tudi tri tisoč din.

„Zadnja dva meseca sta bila dobra. K uspehu so pripomogli tudi novi stroji, ker je delo teklo nemoteno in izdelkov nismo menjavali.“

Zdaj živi Tončka v Gradcu. Z možem, ki že 18 let dela v IMV, sta si zgradila hišo. Dva otroka imata. Mlajši hodi v sedmi razred in tak fant je potreben še posebnega nadzorstva.

Imela je voljo, da bi se česa naučila. V Beti se je zaposlila že leta 1959. Tri leta je ostala doma, malo zaradi bolezni, malo zavoljo otrok. Kvalifikacije nima, le interno. Ni bilo možnosti, ker časa vedno primanjkuje. Milavčeva malce črno gleda na prihodnost, posebno ker mladi zamenjujejo starejše na odgovornih delovnih mestih.

„Tako je bilo z našo mojstrico. Devet let je v redu opravljala službo, zdaj jo je zamenjala mlajša, ki ima vse razpisne pogoje. Se lahko zgodi, da delavca nekega dne odslovijo?“

Ne pojasnjujem ji, da ima vsak pravico do dela in da ni mogoče kar tako človeka postaviti pred vrata. Tončka Milavec je med najbolj pridnimi v konfekciji. Takim pa je stroj vedno na razpolago.

TONI G.

Dolenjske košarkarske lige so se razveselili vsi tisti mladi igralci in veterani, ki niso našli mesta v prvih postavah dveh najboljših ekip: v BETI in NOVOTEKSU. Mladi se zdaj v ligi kalijo, v krepko pomoč pa so jim veterani. Na sliki so Metličani pred tekmo s Črnomljem, ki so jo dobili v zadnjih sekundah tekme. (Foto: Janez Pezelj)

Eden zapušča ekipo

Prišel se je jesenski del tekmovanj v košarki. Na tekmi proti Braniku sem spazil, da v ekipi manjka Čedo Popovič, eden dobrih igralcev. Da ne bi bilo preveč ugibanj, sem ga povprašal po vzroku.

— Košarkarsko okipo sem zapustil zelo težko. S fanti se dobro razumem, poglavje zase pa je trener Anton Pšeničnik. Zaradi njega tudi ne bom več igral. Proti meni se je obnašal zelo nekorektno.

Prvi dve leti sem bil med najboljšimi igralci. Letos pa mi Pšeničnik ni dal možnosti, da bi pokazal svoje sposobnosti. V igro me je pošiljal pri tridesetih

do štiridesetih točkah razlike in pri najmanjšem „kiksu“ je stresal vso jezo name. Kako grdo reagira Pšeničnik, vedo vsi, ki hodijo na Pungart hrabrit naše fante.

Nikoli ni Pšeničnik priznaval mojega truda. Če sem dobro igral, je trdil, da je to le slučajno. Vem, name ima veselje kričati in mi preklinjati vso zlahto, ker sem pač takšen, da mu ne znam odgovoriti. Tudi na treningih sem bil vedno prikrajan. Če je med treningom koga zamenjal, sem bil to obvezno jaz. Nisem več mogel

prenašati njegovih žalitev in poniževanj. Odločil sem se, da zapustim ekipo, četudi nerad. Košarka mi veliko pomeni, postala je del mene, mojega prostega časa. Toda človeku popustijo živci, mine ga veselje, ko dobi namesto podpore in nasvetov kopico kletvic in najgrših besed. Tega Pšeničniku ne morem odpuščati.

Tudi drugim fantom ni vseeno, toda ljudje reagiramo na različne načine. Več poštenosti in kulture Pšeničniku ne bi škodilo.

T. G.

Branik: Beti 90 : 120

Tekma je bila odigrana na Pungartu pred približno 300 gledalci, dobro pa sta sodila Burja in Plevnik. To je bila prva tekma drugega dela tekmovanj v 1. a slovenski ligi. Prvi polčas je bil v posesti domačinov, saj so dosegli kar 65 košev. V drugem delu igre sta bila najboljša Vergot Ž. in Jezerinac.

•••••

Branik: Tabaj 14, Mlinar 1, Brajnik 13, Jakovljevič 33, Veingerl 4, Tatalovič 17, Šprogar 8.

•••••

BETI: Vergot T. 6, Kosovac 8, Vergot Ž. 12, Jezerinac 19,

Lalič 15, Dautovič 15, Rožič 10, Medek 25, Arbutina 10.

Konus : Beti 72 : 85

Beti je gostovala v Slovenskih Konjicah. Konus je hud nasprotnik, še hujši so njegovi gledalci, ki so nesramni in predrzni. Prišlo je celo do tega, da so zaradi izgrediv gledalcev prekinili tekmo, ki se je nadaljevala pred praznimi tribunami.

Beti: Murko 18, Vergot Ž. 7, Jezerinac 15, Lalič 10, Rožič 6, Medek 26, Arbutina 3. Pri domačinih je bil najboljši Logar s 23 koši.

Jesenice : Beti 55:79 (32:43)

Tekma s članom 1. b lige Jesenicami je bila odigrana v Kranjski gori. Jeseničani niso bili dovolj močan nasprotnik, zato je dal trener Pšeničnik možnost vsem igralcem. Najuspešnejši pri naših so bili: Dautovič 16, Lalič 18 in Medek 15.

Vojvodina: Beti 83:82 (37:46)

Vojvodina iz Novega Sada je član 1. zvezne lige. Tekma je bila odigrana v Kranjski gori, zadnji dan priprav. Beti je vodila skoraj vso igro. Pred koncem je trener zamenjal peterko in dal tako močnemu nasprotniku priložnost za zmago. Najboljši od naših so bili: Medek 25, Dautovič 16 in Murko 12.

Trnovo : Beti 59 : 70

Sodnika Hajs in Kvader sta pokazala, kako se da čudovito soditi za eno od ekip (Trnovo). Tekma je bila odigrana po velikem dežju in so prišli bolj do izraza visoki centri, ker se gibljejo počasneje. Največja zasluga za zmago gre brez dvoma Rožiču in Ž. Vergotu, ki sta prevesila zmago na našo stran v drugi polovici drugega polčasa.

TRNOVO: Omahen 13, Jager 15, Matičetov 16, Avsenik 6, Kozak 4, Slapnik 6.

BETI: Murko 12, Kosovac 8, Vergot Ž. 10, Jezerinac 10, Rožič 12, Medek 5, Lalič 5, Dautovič 8.

Dve zmagi

V pripravi na prvenstvo so odigrali Metličani dve tekmi z vodilno ekipo prve a lige — z Vrhniko. V prvi tekmi je prikazala naša ekipa lepo igro in je tako zasluženo zmagala. Tako je bilo tudi v drugi tekmi. Naši, ki jurišajo na prvo mesto v jesenskem delu tekmovanja, so premagali Vrhniko z 82 : 63.

Koše so dali: Vergot T. 6, Murko 7, Kosovac 2, Vergot Ž. 8, Jezerinac 23, Lalič 21, Dautovič 30, Rožič 15, Medek 48, Arbutina 19.

Ureja uredniški odbor: Slobodanka Videtič, Stevica Medek, Dragica Nenadič, Milan Travnika, Milan Bračička, Marjan Pavlovič, Ivan Brodarič in Ivan Biščan. Glavni in odgovorni uredni: Toni Gašperič, tehnična urednica: Ria Bačer. Izdaja Belokranjska trikotna industrija Metlika. VE-ZILO izhaja enkrat na mesec v 1700 izvodih. Stavek, filmi in prelom Dolenjski list, tiska KNJIGOTISK Novo mesto.